

Bruselj, 23. maj 2018
(OR. en)

9012/18

EDUC 160
JEUN 58
SOC 253
EMPL 196
COMPET 316
TELECOM 141

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	8701/18 EDUC 150 JEUN 53 SOC 233 EMPL 178 COMPET 284 TELECOM 124
Zadeva:	Sklepi Sveta o prizadevanjih za uresničitev vizije evropskega izobraževalnega prostora

V prilogi vam pošljamo sklepe o prizadevanjih za uresničitev vizije evropskega izobraževalnega prostora, ki jih je Svet sprejel na 3617. seji, ki je potekala 22. maja 2018.

Sklepi Sveta o prizadevanjih za uresničitev vizije evropskega izobraževalnega prostora

SVET EVROPSKE UNIJE –

opozarjajoč na politično ozadje tega vprašanja, ki je predstavljeno v prilogi k tem sklepom;

OPOZARJAJOČ na naslednje:

1. socialna razsežnost izobraževanja, kot je opredeljena v prvem načelu evropskega stebra socialnih pravic, pomeni, da ima vsakdo pravico do kakovostnega in vključujočega izobraževanja, usposabljanja in vseživljenjskega učenja, da ohrani in pridobi spretnosti, ki mu omogočajo polno udeležbo v družbi in uspešno prehajanje na trgu dela;
2. na socialnem vrhu 17. novembra 2017 v Göteborgu je bila Agenda voditeljev posvečena izobraževanju in kulturi. Voditelji so izrazili politično podporo več specifičnim področjem dela, pri čemer so izhajali predvsem iz sporočila Komisije o krepitvi evropske identitete s pomočjo izobraževanja in kulture, v katerem je bilo predlagano sodelovanje – ob doslednem upoštevanju načela subsidiarnosti –, da bi do leta 2025 uresničili skupno vizijo evropskega izobraževalnega prostora, ki bo temeljil na zaupanju, vzajemnem priznavanju, sodelovanju in izmenjavi najboljših praks ter mobilnosti in rasti;
3. kot odziv na vrh v Göteborgu je Evropski svet v sklepih z dne 14. decembra 2017 izobraževanje uvrstil med prednostne teme evropske politične agende in tako dal spodbudo za znaten napredek na tem področju –

MENI, da:

4. sta izobraževanje in kultura ključna za zbliževanje Evropejk in Evropejcev, za prihodnost posameznikov in za Unijo kot celoto. Vse Evropejke in Evropejci bi morali imeti korist od raznolike skupne kulturne in izobraževalne dediščine;

5. bi moral evropski izobraževalni prostor temeljiti na kontinuiteti vseživljenjskega učenja, od predšolske vzgoje in varstva, prek šole ter poklicnega in strokovnega izobraževanja in usposabljanja, do visokošolskega izobraževanja in izobraževanja odraslih;
6. bi moral evropski izobraževalni prostor spodbujati in pospeševati mobilnost in sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju ter države članice podpirati pri posodabljanju njihovih sistemov izobraževanja in usposabljanja;
7. **POUDARJA**, da je strateški okvir za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju (ET 2020) dragocena podlaga za določanje skupnih prednostnih nalog in podpiranje držav članic pri posodabljanju njihovih sistemov izobraževanja in usposabljanja;
8. **POZIVA** države članice, naj še naprej razmišljajo o skupni viziji evropskega izobraževalnega prostora, tudi o njegovih možnih ciljih in obsegu, ter o njegovih povezavah s strateškim okvirom za sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju po letu 2020. Nadaljnji ukrepi po ET 2020 bi morali s tesnejšim sodelovanjem med državami članicami in ob podpori Komisije spodbujati vzajemno učenje ter podpreti nadaljnja prizadevanja in ukrepe za uresničitev vizije evropskega izobraževalnega prostora. Da bi dosegli napredek pri uresničevanju vizije skupnega izobraževalnega prostora, bi bilo treba posebno pozornost nameniti temam, navedenim v nadaljevanju;
9. **ERASMUS+**
 - 9.1. **POUDARJA**, da je program Erasmus+ izredno uspešna vodilna pobuda EU, ki spodbuja učno mobilnost po vsej Evropi in širše, poleg tega pa pomembno prispeva k spodbujanju osebnega razvoja, pridobivanju medkulturnih kompetenc in kreptvi evropske identitete, krepi sodelovanje med zavodi za izobraževanje in usposabljanje na vseh ravneh in po vsej EU ter prispeva k večji konkurenčnosti EU in uveljavljanju skupnih evropskih vrednot;

- 9.2. POZDRAVLJA rezultate vmesne ocene programa Erasmus+ ter POZIVA k sprejetju ukrepov za okrepitev in razširitev sodelovanja v njem, nadaljnjo osredotočenost na učinek in kakovost projektov, spodbujanje visokokakovostnega izobraževanja in usposabljanja ter zagotovitev bolj vključujočega in pravičnega dostopa do naslednje generacije tega programa, na primer z okrepitvijo politike enakih možnosti in izboljšanjem dostopa do vseh delov programa za slabo zastopane regije in skupine prebivalstva, osebe, ki se prvič prijavijo, in manjše organizacije. Utrditi bi bilo treba sinergije z drugimi finančnimi viri Evropske unije ter preprečiti prekrivanje;
- 9.3. SE ZAVZEMA za nadaljnjo poenostavitev pravil in postopkov, da bi dodatno zmanjšali upravno breme na vseh ravneh;

10. DIGITALNE SPRETNOSTI IN DIGITALNO IZOBRAŽEVANJE

- 10.1. POUDARJA, kako pomembno je izboljšati učenje in poučevanje v digitalni dobi in spodbujati razvoj digitalne kompetence, ene izmed ključnih kompetenc za vseživljenjsko učenje, pri čemer je treba posebno pozornost nameniti pozivu iz Sofije k ukrepanju na področju digitalnih spretnosti in digitalnega izobraževanja ter sporočilu Komisije o akcijskem načrtu za digitalno izobraževanje;
- 10.2. POUDARJA, da bi morala naslednja generacija programa Erasmus+ in drugi ustrezni programi financiranja, ki jih je vzpostavila Unija, podpreti prilagajanje sistemov in infrastrukture izobraževanja in usposabljanja digitalni dobi;

10.3. POZIVA DRŽAVE ČLANICE IN KOMISIJO, NAJ V OKVIRU SVOJIH PRISTOJNOSTI:

- 10.3.1. podpirajo posodobitev sistemov izobraževanja in usposabljanja z inovacijami, med drugim s pedagoško in inovativno uporabo digitalnih tehnologij in pristopov, ki podpirajo kakovost in vključujočo naravo izobraževanja in usposabljanja, ter z ustrezno uporabo zadevnih programov in orodij EU za financiranje, vključno s prostovoljnim orodjem za samoocenjevanje SELFIE, ter spodbujajo pobude in sodelovanje vseh ustreznih deležnikov pri nadaljnjem razvoju izobraževanja in usposabljanja, tako da bodo digitalne spretnosti vključene v vse vidike poučevanja in učenja;
- 10.3.2. sprejmejo konkretne ukrepe, da bi Evropejke in Evropejce spodbudile k razvoju digitalnih kompetenc in medijske pismenosti, zato da bi bili manj dovzetni za dezinformacije, propagando in filtrirne mehurčke, ter da bi lahko vse državljanke in državljani, tudi tisti iz prikrajšanih okolij, pridobili spretnosti, ki jih potrebujejo za uporabo digitalnih tehnologij in interneta v lastno dobro in zaradi državljanske udeležbe;
- 10.3.3. podpirajo izobraževanje, ki spodbuja ustvarjalnost in podjetništvo, ter po potrebi in v skladu z veljavnimi pravnimi določbami spodbujajo sodelovanje med izobraževalnim sektorjem, gospodarstvom in civilno družbo z namenom strokovnega izpopolnjevanja in preusposabljanja učencev in pedagogov, med drugim naj npr. razvijajo programe usposabljanja za digitalne spretnosti; priznajo delo Mreže za intelektualno lastnino v izobraževanju, ki jo upravlja Urad Evropske unije za intelektualno lastnino;

11. VISOKO ŠOLSTVO

- 11.1. OPOZARJA na posebne izzive evropskega visokošolskega sektorja, navedene v sklepih Sveta iz novembra 2017 o prenovljeni agendi EU za visoko šolstvo;
- 11.2. SE ZAVEDA dokazane dodane vrednosti, ki jo imajo za spodbujanje sodelovanja na področju visokega šolstva in pobud, kot so Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo ter ukrepi Marie Skłodowske-Curie, učna mobilnost in strateška partnerstva po Uniji v okviru programa Erasmus+;
- 11.3. SE ZAVEDA pomena okrepitve strateškega sodelovanja med evropskimi visokošolskimi zavodi z uporabo fleksibilnega, nebirokratskega, vključujočega, odprtega in preglednega pristopa „od spodaj navzgor“;
- 11.4. PODPIRA ustanavljanje „evropskih univerz“, tj. trajnostnih mrež, sestavljenih iz univerz, povezanih „od spodaj navzgor“, ki bodo geografsko in socialno vključujoče ter bodo nemoteno delovale prek meja in ki bi lahko imele vodilno vlogo pri vzpostavljanju celotnega evropskega izobraževalnega prostora, s čimer bi prispevale k opolnomočenju novih generacij evropskih državljanek in državljanov in okrepitvi mednarodne konkurenčnosti visokega šolstva v Evropi; MENI, da lahko „evropske univerze“ s krepitvijo povezave med poučevanjem, raziskavami in inovacijami ter prenosom znanja, z dokazovanjem prednosti večjezičnega učenja in priznavanja kvalifikacij ter z razvijanjem skupnih izobraževalnih in raziskovalnih programov in projektov bistveno povečajo mobilnost in spodbudijo visoko kakovost in odličnost v izobraževanju in raziskovanju;

- 11.5. POZIVA KOMISIJO, NAJ OB USTREZNEM UPOŠTEVANJU NAČELA SUBSIDIARNOSTI IN V TESNEM SODELOVANJU Z DRŽAVAMI ČLANICAMI opredeli in določi ključne cilje in koncept „evropskih univerz“ ter podpira njihov razvoj; JE SEZNANJEN, da je Komisija v ta namen ustanovila ad hoc strokovno skupino, ki jo sestavljajo strokovnjaki iz držav članic; JE SEZNANJEN, da bodo izbirna merila za pilotno fazo „evropskih univerz“ določena po postopkih iz uredbe Erasmus¹;
- 11.6. POZIVA Komisijo, naj mu redno poroča o napredku pri oblikovanju izbirnih meril za pilotni projekt „evropskih univerz“; POZIVA Komisijo, naj skupaj z državami članicami in na podlagi rezultatov pilotnega projekta razmisli o prihodnji obliki „evropskih univerz“;
- 11.7. POUDARJA, da je sodelovanje med univerzami in gospodarstvom ključno za spodbujanje konkurenčnosti ter gospodarske in socialne rasti EU; PRIZNAVA prispevek evropskega foruma za dialog med univerzami in gospodarstvom; IZPOSTAVLJA potrebo po nadaljnji podpori partnerstvom med univerzami in gospodarstvom, da bi okrepili njihov potencial za inovacije, raziskave in razvoj inovativnih pedagoških pristopov;
- 11.8. POZIVA države članice, naj ob podpori Komisije spodbujajo ukrepe za večje podjetniške in inovativne zmogljivosti visokošolskih zavodov, med drugim z uporabo orodja za samoocenjevanje HEInnovate;
- 11.9. POZIVA Komisijo, naj v tesnem sodelovanju z državami članicami in na podlagi rezultatov pilotnega projekta preuči možnost uvedbe prostovoljne evropske študentske izkaznice, ki naj bi prispevala k večji učni mobilnosti, saj bi študentom zagotovila boljše storitve, visokošolske zavode pa razbremenila birokracije;

¹ Uredba (EU) št. 1288/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 (UL L 347, 20.12.2013, str. 50).

12. VISOKOKAKOVOSTNO IN VKLJUČUJOČE IZOBRAŽEVANJE

- 12.1. ŽELI SPOMNITI, da imajo v skladu z evropskim stebrom socialnih pravic vsi otroci pravico do cenovno dostopne in kakovostne predšolske vzgoje in varstva; POUDARJA, da bi si bilo treba bolj prizadevati za uresničitev prednostnih nalog iz sklepov o predšolski vzgoji in varstvu, ki jih je Svet sprejel leta 2011, ter za zagotovitev, da bi imeli vsi otroci, tudi tisti iz socialno-ekonomsko prikrajšanih regij, ne glede na socialno-ekonomski položaj, dostop do sistemov predšolske vzgoje in varstva;
- 12.2. POUDARJA, da je treba z visokokakovostnim in vključujočim izobraževanjem podpirati razvoj vseh učencev, med drugim s poudarkom na prednostnih nalogah iz sklepov o razvoju šol in odličnem poučevanju, ki jih je Svet sprejel novembra 2017;
- 12.3. IZPOSTAVLJA, da je treba promovirati privlačnost in pomen učiteljskega poklica in drugih pedagoških poklicev ter podpirati stalno strokovno izpopolnjevanje učiteljev in drugih pedagoških delavcev. Čeprav še ni znano, kakšna delovna mesta bo prinesla prihodnost, je ta poklic eden izmed tistih, ki bodo tudi v obdobju medsektorskih tehnoloških inovacij in umetne inteligence osrednjega pomena za družbo. Zato bi bilo treba spodbujati mobilnost učiteljev in pedagoškega osebja, pa tudi boljšo komunikacijo med organi, ki so odgovorni za njihovo usposabljanje;
- 12.4. POUDARJA, da si je treba s skupnimi močmi prizadevati za zmanjšanje šolskega osipa v Evropi in vsem ranljivim skupinam, tudi otrokom delavcev, ki se za krajši ali daljši čas preselijo v drugo državo članico, zagotoviti boljše možnosti za enak dostop do izobraževanja in temeljnih spretnosti;
- 12.5. OPOZARJA na težave, s katerimi se otroci in učenci po bivanju v tujini lahko soočajo po vrnitvi v izobraževalni sistem svoje države, kadar med nacionalnimi izobraževalnimi sistemi ni zadostne komunikacije;

- 12.6. POZIVA države članice, naj ob podpori Komisije po potrebi preučijo, kako bi lahko ob spoštovanju zakonodaje EU o varstvu osebnih podatkov izboljšale izmenjavo informacij o izobrazbeni ravni učencev v primerih mobilnosti;

13. UČENJE JEZIKOV

- 13.1. SE ZAVEDA, da je večjezičnost pomemben element evropskega izobraževalnega prostora; POUDARJA, da imajo jeziki ključno vlogo pri spodbujanju razumevanja in raznolikosti ter pri uveljavljanju evropskih vrednot, poleg tega so bistvenega pomena za osebni razvoj, mobilnost in udeležbo v družbi in za zaposljivost;
- 13.2. ŽELI SPOMNITI na cilj v zvezi z učenjem jezikov, ki ga je Evropski svet postavil v sklepih decembra 2017;
- 13.3. ŽELI SPOMNITI, da je Svet maja 2014 v sklepih o večjezičnosti in razvoju jezikovnih kompetenc države članice pozval, naj sprejmejo in izboljšajo ukrepe za spodbujanje večjezičnosti ter za večjo kakovost in učinkovitost učenja in poučevanja jezikov;

14. PRIZNAVANJE KVALIFIKACIJ²

- 14.1. MENI, da je priznavanje visokošolskih in srednješolskih kvalifikacij, vključno s kvalifikacijami poklicnega in strokovnega izobraževanja, pa tudi priznavanje rezultatov, pridobljenih med učnimi obdobji v tujini, pomemben element evropskega izobraževalnega prostora, saj prispeva k nemoteni mobilnosti učencev na celotnem območju Unije;
- 14.2. POUDARJA, kako pomembno je sodelovanje med sistemi izobraževanja in usposabljanja, ponudniki izobraževanja in usposabljanja in drugimi deležniki za razvoj in izvajanje politik, pa tudi za spodbujanje zaupanja z zagotavljanjem kakovosti in boljšimi postopki vrednotenja;
- 14.3. ŽELI SPOMNITI, da druga alineja člena 165(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije poziva Unijo k spodbujanju akademskega priznavanja diplom in študijskih obdobj – na podlagi Lizbonske konvencije o priznavanju visokošolskih kvalifikacij v evropski regiji in z njo povezanih besedil –, da bi spodbudila mobilnost študentov in profesorjev; V CELOTI SPOŠTUJE naloge in pristojnosti držav članic na tem področju in POUDARJA, da bi morale predlagane rešitve na ravni Unije temeljiti na preglednosti in zaupanju ter upoštevati posebnosti izobraževalnih sistemov v državah članicah;

poleg tega POUDARJA:

15. da morajo pobude, vključene v koncept evropskega izobraževalnega prostora, ter prihodnji ukrepi, ki bodo predlagani in izvedeni v okviru tega prostora, zagotavljati komplementarnost in koherenco z nacionalnimi sistemi izobraževanja in usposabljanja in bi morali vključevati vse ravni in vrste izobraževanja in usposabljanja, tudi izobraževanje odraslih ter poklicno in strokovno izobraževanje.

² Kvalifikacije, kot so opredeljene v členu I Lizbonske konvencije o priznavanju visokošolskih kvalifikacij v evropski regiji (tj. visokošolska kvalifikacija in kvalifikacija, ki omogoča dostop do visokega šolstva).

Politično ozadje

1. Sklepi Sveta – Pripraviti mlade na 21. stoletje: agenda za evropsko sodelovanje v šolstvu (21. november 2008).
2. Sklepi Sveta o strateškem okviru za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju („ET 2020“) (12. maj 2009).
3. Sklepi Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o izoblikovanju vloge izobraževanja v brezhibno delujočem trikotniku znanja (26. november 2009).
4. Sklepi Sveta o predšolski vzgoji in varstvu: zagotovimo vsem našim otrokom najboljši izhodiščni položaj za življenje v jutrišnjem svetu (19. in 20. maj 2011).
5. Sklepi Sveta o posodobitvi visokega šolstva (28. in 29. november 2011).
6. Sklepi Sveta o socialni razsežnosti visokega šolstva (16. in 17. maj 2013).
7. Sklepi Sveta o svetovni razsežnosti evropskega visokega šolstva (25. in 26. november 2013).
8. Sklepi Sveta o učinkovitem vodenju izobraževalnih ustanov (25. in 26. november 2013).
9. Sklepi Sveta o večjezičnosti in razvoju jezikovnih kompetenc (20. maj 2014).
10. Deklaracija o spodbujanju državljanstva in skupnih vrednot svobode, strpnosti in nediskriminacije z izobraževanjem (Pariz, 17. marec 2015).
11. Sklepi Sveta o vlogi predšolske vzgoje in osnovnošolskega izobraževanja pri spodbujanju ustvarjalnosti, inovativnosti in digitalne kompetence (18. in 19. maj 2015).
12. Skupno poročilo Sveta in Komisije za leto 2015 o izvajanju strateškega okvira za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju (ET 2020) – Nove prednostne naloge za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju (23. in 24. november 2015).

13. Sklepi Sveta o zmanjšanju osipa in spodbujanju šolskega uspeha (23. in 24. november 2015).
14. Resolucija Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o spodbujanju socialno-ekonomskega razvoja in vključenosti v EU z izobraževanjem: prispevek izobraževanja in usposabljanja k evropskemu semestru 2016 (24. februar 2016).
15. Sklepi Sveta o razvoju medijske pismenosti in kritičnega razmišljanja z izobraževanjem in usposabljanjem (30. maj 2016).
16. Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Novi program znanj in spretnosti za Evropo – Z roko v roki za večji človeški kapital, zaposljivost in konkurenčnost (10. junij 2016).
17. Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Izboljšanje in posodabljanje izobraževanja (7. december 2016).
18. Priporočilo Sveta o poteh izpopolnjevanja: nove priložnosti za odrasle (19. december 2016).
19. Poročilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o vmesni oceni programa Erasmus+ (2014–2020) (31. januar 2018).
20. Sklepi Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o vključujoči različnosti, ki omogoča dostop do kakovostnega izobraževanja za vse (17. februar 2017).
21. Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij „Krepitev evropske identitete s pomočjo izobraževanja in kulture“ – Prispevek Evropske komisije k srečanju voditeljev v Göteborgu (17. november 2017).

22. Priporočilo Sveta o sledenju diplomantov (20. november 2017).
 23. Sklepi Sveta o prenovljeni agendi EU za visoko šolstvo (20. november 2017).
 24. Sklepi Sveta o razvoju šol in odličnem poučevanju (20. november 2017).
 25. Sklepi Evropskega sveta (14. december 2017).
 26. Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o akcijskem načrtu za digitalno izobraževanje (17. januar 2018).
 27. Priporočilo Sveta o evropskem okviru za kakovostna in učinkovita vajeništva (15. marec 2018).
 28. Priporočilo Sveta o spodbujanju skupnih vrednot, vključujočega izobraževanja in evropske razsežnosti poučevanja (22. maj 2018).
 29. Priporočilo Sveta o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje (22. maj 2018).
-